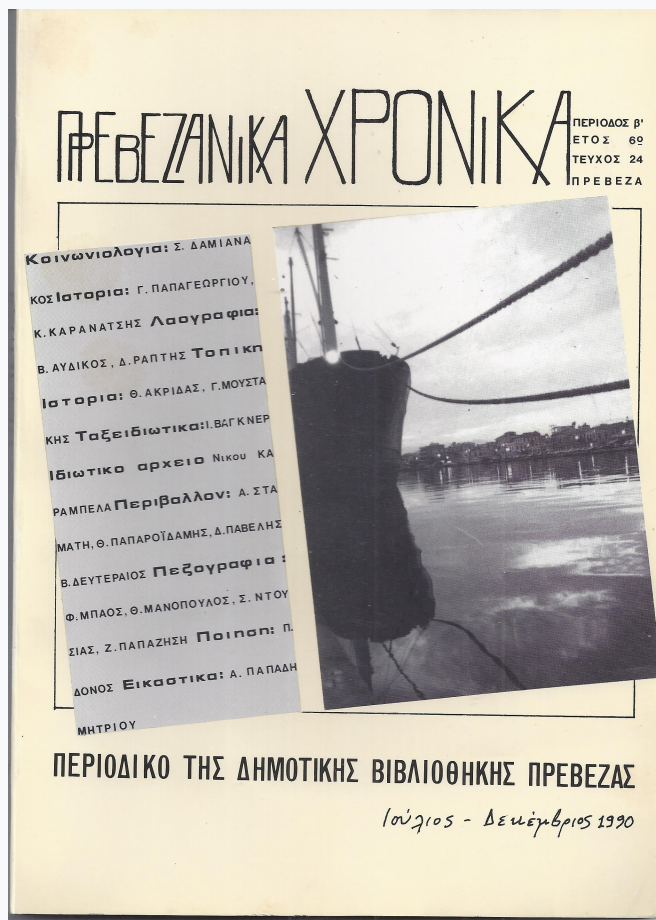

Πρεβεζάνικα Χρονικά

Αρ. 24 (1990)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 24 (1990)

Αναβάφτιση

Ζωή Παπαζήση-Παπαθεοδώρου

doi: [10.12681/prch.41351](https://doi.org/10.12681/prch.41351)

Copyright © 2025, Ζωή Παπαζήση-Παπαθεοδώρου

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαζήση-Παπαθεοδώρου Ζ. (2025). Αναβάφτιση. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (24), 169–178.
<https://doi.org/10.12681/prch.41351>

Ζωή Παπαζήση-Παπαθεοδώρου

Αναβάφηση

Ωχ! Χριστέ μου! Δεν τον κόνεψε ποτέ αυτόν το δρόμο. Την πρώτη φορά που τον πέρασε, χρόνια πριν ... ήταν εκστασιασμένη. Πολύ πράσινο, πολλά ιστορικά και συναισθηματικά ενδιαφέροντα τοπία και το ποτάμι να ρέει παράλληλα προς το δρόμο. Ναι, αλλά τότε ήταν κοπελίτσα. Τώρα δεν άντεχε τις πολλές στροφές και τα πόδια, ώρα πολλή, κρεμασμένα στο κάθισμα. Κι έπειτα, όλη αυτή η ένταση, ο λίγος ύπνος των τριών ημερών που πέρασε στην Πανεπιστημιούπολη, την εξουθένωσε. Κι είχε και σχετική ζεστούλα. Κάθισε στις πρώτες θέσεις, αδιαφορώντας για το νούμερο του εισιτηρίου. «Δεν είναι καιρός για ευγένειες».

Ο οδηγός με τον εισπράκτορα άρχισαν τα δικά τους. Στη διαπαισών. Κι αυτή ήταν υποχρεωμένη να τ' ακούει. Ύστερα ο οδηγός άρχισε να ψάχνει στο ραδιόφωνο. Τίποτα ... Λύση η κασέτα. Και τί επίπεδο. Άλλο πράγμα. «Βοήθεια, Έλεος! Όχι άλλα τέτοια κατασκευάσματα. Είναι ιεροσυλία, ύστερα από την αναβάφηση που είχα στο Τέμενος».

Κάποιος ήρθε από τα πίσω καθίσματα και κάθισε δίπλα της. «Ε, μα τί νομίζεις; Μόνο η αφεντιά σου είναι έξυπνη να καθήσει μπροστά».

Γέλασε σαρκαστικά. «Σιγά την εξυπνάδα».

Κοιτούσε πεισματικά έξω. Δεν είδε αν ήταν άντρας ή γυναίκα. Από την ανάσα έβγαλε συμπέρασμα πως πρέπει να ήταν άντρας.

«Όχι δεν θέλω να μιλήσω σε κανένα. Θεούλη μου, σε παρακαλώ, ας μη μου πιάσει την κουβέντα».

Άρχισαν οι στροφές. Κραπόταν με πείσμα πάνω στο κάθισμα, για να μην ακουμπήσει πάνω στο διπλανό. Ααχ! Τί όμορφα που ήταν χτες μετά την ομιλία της. Δε χρειαζόνταν να κοιτάξει το ρολόι και να φύγει τρέχοντας για να ετοιμάσει το τραπέζι. Άλλος φρόντισε για το φαγητό της. Και τί φαγητό! Σε ωραίο περιβάλλον και με ωραία, πνευματική παρέα. Ανάμεσα στους νεαρούς συνδαιτημόνες της, που όμως άκουγε τις κουβέντες τους σαν να ήταν αυτή μαθητούδι. Πολλές φορές αναρωτήθηκε, ως και μέχρι το δώδεκα παρά πέντε, που λένε, τί πήγε να κάνει εκείνη εκεί. Πώς ήταν δυνατόν να έπαιρναν εκείνοι, που ήταν της δουλειάς, ωφέλεια από την αφεντιά της που ασχολούνταν σαν κόμπυ με το δικό τους αντικείμενο! Όλες της οι αισθήσεις - την ώρα που μιλούσε - ήταν σε συναγερμό. Δεν τα κατάφερε άσχημα με τους νέους. Τόδεικναν τα μάπα τους. Αλλά με τους μεγαλύτερους δεν μπορούσε να είναι σίγουρη. Τελικά... όλα μπερδεμένα ήταν. Προσπαθούσε να μη μιλάει πολύ. Εύκολο ήταν; Με τέτοιο εκνευρισμό; «Πού είστε, Ντίνα και Λίνα, να δείτε πώς μένει με το στόμα ανοικτό η φιλενάδα σας η πολύξερη».

Στ' αλήθεια της χρειαζόταν αυτό, γιατί είχε καβαλλήσει λίγο το καλάμι. Έπρεπε να πάει εκεί, στο ιερό της Γνώσης, να καταλάβει τί θα πει μόρφωση, τί θα πει επίπεδο ανώτερο κι όχι κουζίνα, γραφείο, κρίσεις και σχόλια των συναδέλφων και των διευθυντών.

«Εμ! Κι κείνη η θεατρική γωνίτσα, με τη διαλεγμένη, όλο νόημα και ψυχή

μουσική και το ποτό σου που τόπινες στο φως, με αδερφέ! Όχι στο σκοτάδι. Και δεν πρέπει να ήταν μόνο επιφάνεια αυτών που το έκαναν! Ήταν τρόπος ζωής. Όταν όλος ο κόσμος τόχει ρίξει, φίλε μου, στο κυνήγι του κέρδους». Χα! και τόσα χρόνια θαρρούσε πως τάχα καλλιεργούσε τον εαυτό της. Τον δούλευε. Τρίχες! Παιδιά έκανε, δουλειές, Χαμαλοδουλειές στο σπίι έκανε, μεροκάματο έβγαζε, κοιτούσε να ξεκλέψει και κανένα μισάωρο, λίγο αλλιώπκο, για τον απογευματινό καφέ. Κι όσο για αυτό το κόμπυ... όπως το λές: κόμπυ για να περνάει η ώρα ευχάριστα... άμα ήθελε το έκανε, άμα δεν ήθελε σταματούσε, θα μου πεις... οι άλλες γιατί δεν το έκαναν. Ε! Θα είχαν να κάνουν κάτι πιο ευχάριστο. Αυτή δεν είχε. Και κορδωνόταν, δήθεν, πως κάτι έκανε. Προσεκτικά βέβαια, στολίζοντας με ειρωνία τις κρίσεις για τον εαυτό της. «Ε! Ναι ... στους τυφλούς βασιλεύει ο μονόφθαλμος. Είχε απλώς τα παιδιά της πιο μεγάλα από της Ντίνας και της Λίνας, είχε περισσότερο χρόνο να διαβάσει και να γράψει, δεν της άρεσε το κέντημα, είχε περάσει όλες αυτές τις καταστάσεις που περνούσαν τώρα αυτές, είχε ρίξει τα σκεπκά δακριάκια της και μπορούσε να βοηθήσει, να φανεί χρήσιμη, να πει πάντα μια κουβέντα στα ποικίλα προβλήματά τους. Περνούσε καλά, όλες τις Συμπληγάδες. Και είχε πάντα λόγο σε οποιοδήποτε θέμα στη δουλειά.

«Ε! Και λοιπόν; Ήταν αυτός λόγος, για να θεωρήσω τον εαυτό μου το κάτι άλλο; Μωρέ, στην ώρα ήρθαν, σου λέω, αυτές οι μέρες στο τέμενος, να δεις πόσοι άλλοι κάνουν τα ίδια με σένα, να δεις τί θα πει πραγματικά μόρφωση, τί θα πει επίπεδο, δουλειά, να χαμηλώσεις λίγο τα αυπά. Κοίτα να καταπολεμάς το δαίμονα που λέγεται εγωισμός ... Όμως, και τί διαφορά στη νοοτροπία του πανεπιστημίου, ανάμεσα στο τώρα και στα δικά μου πανεπιστημιακά χρόνια. Αυτή η δημοκρατικότητα και η συνεργασία ... Δεν ξέρω αν οι καθηγητές το κάνουν με κόπο ή τους έγινε βίωμα αυτό το ήθος, αλλά είναι για θαυμασμό. Μάλιστα! Παρήγορο αυτό. «Το ποτάμι μια εμφανιζόταν, μια κανόταν. Φαινόταν να είχε ρίξει πολλή βροχή εδώ πάνω στο βουνό. Καλά αλλά με τον κάμπο π γινόταν! Ξεραϊλα.» Ήταν όμως όλοι τους πολύ ευγενικοί απέναντί μου. Λες να με κορόιδευαν; Αλλά εγώ θέλησα να ξεπεράσω το σκόπελο του «κομίζεις γλαύκας εις Αθήνας» χρησιμοποιώντας την Αλήθεια. Παρουσίασα με ειλικρίνεια το τί έκανα, γιατί το έκανα και τον εαυτό μου που τα έκανε. Ξέρεις, η αλήθεια αφοπλίζει πολλές φορές. Στο κάτω-κάτω ήξεραν ότι δεν ήμουν καθηγητής πανεπιστημίου».

Λες να την κορόιδευαν; Μπα! Αυτή τον κόπο της παρουσίασε, τη δουλειά της που ήταν ενισχυμένη με την ψυχή, το μεράκι της. Άλλωστε, δεν έλεγε πάντα στα παιδιά ότι κανένας κόπος δεν πάει χαμένος; ότι είναι επένδυση; Γιατί λοιπόν τώρα να φοβάται; Ωχ, αδελφέ! θάσκαζε τώρα για το αν θα την κορόιδευαν ή όχι; Πολύ ανασταλτικό στοιχείο αυτό.

«Ναι αλλά ... δεν υποφέρω τους ανθρώπους που κάνουν κάτι που κι οι άλλοι μπορούν να κάνουν και το διατυμπανίζουν πα!.. και παίρνουν τίτλους μόνοι τους».

«Εσύ δεν το διατυμπάνισες. Ο καθηγητής απλώς το ήξερε και σε προσκάλεσε».

«Ναι, αλλά ήταν φίλος μου».

«Κι έπειτα; Θα διακυνδύνευε το κύρος του, με τρόπο δουλειάς του, για να σου κάνει κατήρι; Άλλωστε ξέρεις τί ακέραιος χαρακτήρας είναι».

«Εντάξει. Ας είναι κι έτσι. Πέρασα όμως όμορφα».

Η λίμνη της ήταν πάντα ποθητή. Τα παλιά τείχη έτοιμα να της δηγηθούν ό,τι είχε χλιοδιαβάσει. Τα δέντρα τα πανύψηλα, τα αιωνόβια, την προκαλούσαν να περπατήσει όσο αργά ήθελε από κάτω τους. Με την τσάντα στον ώμο, σαν κοριτσάκι. Και βέβαια ήταν πάντα κοντά της ο φίλος που την προσκάλεσε. Παρέα ευγενική, τυρρανισμένη μορφή που τώρα βρήκε επιτέλους τη δικαίωση. Ήταν, λέει, ευτυχισμένος.

«Ωραίο πράγμα που ένας ευτυχισμένος άνθρωπος αναζητάει την παρέα σου! Γιατί άμα δεν αξίζεις σ' αποφεύγει, για να μη λερώσει την ευτυχία του. Βρήκε το ταίρι του, η δουλειά του βρήκε την αναγνώριση ... τί άλλο να θέλει ένας άνθρωπος; Είδες που είχα δίκιο όπi άμα ψάξεις θα βρεις το σωστό ταίρι; Βέβαια ... κι αυτοί που λένε, "ο γάμος είναι λαχείο"; Ε! Άει στο καλό! Δεν ξέρω. Πάντως οι άνθρωποι γίνονται ωραίοι, όταν είναι ευτυχισμένοι!»

«Κι αυτοί που λένε "η ευτυχία κάνει τέρατα κι η δυστυχία ανθρώπους;"»

«Ε! Δεν εννοούν αυτή την ευτυχία αλλά την οικονομική άνεση».

«Εμένα μου λες;»

Τα πόδια της άρχισαν να βαραίνουν. Τί ήθελε κι αυτός να καθήσει δίπλα της! Αν άλλαζε λίγο θέση,θα ανακουφιζόταν.

«Λες να φέρθηκε έτσι απο ευγένεια; Μπα! είναι αρκετά ντόμπρος. Δεν κάνει τέτοια τσαλίμια. Σωστά!»

Περίεργο πράγμα, όμως. Όλα τα νέα παιδιά που ήξερε και τους έλεγε φίλους της (δηλαδή τί νέα, καμιά πέντε χρόνια μικρότερα της) όλα ήταν ευτυχισμένα με το γάμο τους. Γιατί όμως καμιά απο τις φίλες της δεν ήταν το ίδιο ευτυχισμένη; Γιατί σ'αυτές δεν πρόσφεραν λουλούδια, όπως ο Γιώργος από την Αμερική; Γιατί δεν συζητούσαν οι άντρες τους ό,τι τους συνέβαινε, για να παίρνουν ισόπμια τις αποφάσεις τους, όπως οι φίλοι της; Και να σκεφτείς όπi οι φουκαριάρες ψοφούσαν πάνω στη δουλειά και στο καθήκον. Τί διάολο, το περιβάλλον φταίει; Το όπi οι φίλοι της έζησαν στο εξωτερικό; Ή το επίπεδο;

Το κεφάλι της άρχισε να δίνει σουβλιές.

«Πρέπει να σταματήσω να σκέφτομαι για λίγο».

Όλα τα προβλήματα, τώρα θα τάλυνε; Προβλήματα χωρίς λύση του κεριού της. «Λες βλακείες! Είναι θέμα χαρακτήρα και επιπέδου, γι' αυτό άλλωστε και τους δέχτηκες σαν φίλους σου... είναι και διαφορά ηλικίας, είναι και το περιβάλλον. Όλα μαζί».

«Καλά! Σταμάτα τώρα. Θέλω να ξεκουραστώ. Να μη σκέφτομαι τίποτα. Όταν έρθει η ώρα να παντρευτεί το κορίτσι μου, τα ξαναλέμε».

Ο διπλανός ξετύλιξε κάτι σαν καραμέλα ή σαν τσίχλα. Της πρόσφερε με τα λόγια: «Πάρτε, κυρία». Μισογυρίζοντας αρνήθηκε, κουνώντας ελαφρά το κεφάλι. Χαμογέλασε βέβαια ευγενικά. Όμως δεν μπορούσε τίποτα περισσότερο. Γιατί έπρεπε να είναι ευγενική, πάντα ευγενική; «Αν μου πιάσει κουβέντα, θ' αλλάξω κάθισμα».

«Δεν θα το κάνεις. Δεν έχεις το κουράγιο να το κάνεις. Αλλωστε σ'ενδιαφέρει τόσο η γνώμη των άλλων, ακόμα κι αυτού του άγνωστου που δεν θα τολμήσεις να το κάνεις».

Ηουκία στο αυτοκίνητο. Πέρασαν άλλα 6-7 χωριά. Το πράσινο ξεκουράζει. Θα

προσπαθούσε να κοιτάζει μόνο το πράσινο, για να μη σκέφτεται. Ξανά αεροκουβέντα ο οδηγός με τον εισπράκτορα. Από δέκα φορές κάθε πρόταση και επιχείρημα. Τελικά δεν μπόρεσε να καταλάβει αν ήταν με το ένα ή με το άλλο κόμμα. Λεπτή ειρωνεία στα λόγια τους αλλά στενόμυαλες οι παρατηρήσεις τους.

«Πτωχοί άνθρωποι!»

«Άει στο καλό! Και ποιά είσαι σύ; Πόσο καλύτερη είσαι εσύ απ' αυτούς;»

«Ε! καλά, πλάκα κάνω. Δεν είμαι και η Μαντάμ Σουσου!»

«Έτοιμη είσαι να γίνεις».

«Εντάξει, θα προσέχω».

Ο ήλιος μπαινόβγαινε στα σύννεφα. Κρύσταλλο η ατμόσφαιρα, καλός καιρός για ταξίδι, ανάλογα με τη ζέση των προηγούμενων ημερών.

«Ωραία! Τρεις μέρες γεμάτες!»

«Ναι, είναι αλήθεια πως πέρασες τρεις μέρες γεμάτες. Και με το θέατρό σου το φοιτητικό, και με τον καφέ σου δίπλα στη λίμνη και με την ξενάγησή σου στο πανεπιστήμιο και με καινούργιες γνωριμίες. Πέρασες σαν τουρίστας».

«Ναι, αλλά έκανα και κάτι. Κάτι πρόσφερα!»

«Πκφ! Το πιστεύεις αυτό; Μήπως κοροϊδεύεις τον κόσμο; Τί προσφέρεις; Καμιά καινούργια φόρμουλα; Αύξησες την παραγωγή κανενός τροφίμου ή εφεύρες καμιά καινούργια μηχανή;»

«Μην αρχίζεις πάλι, σε παρακαλώ! Δουλειά δεν είναι μόνο η υλική παραγωγή και θα κάνω καλά να μην αφήνομαι να με τουμπάρεις κάθε φορά».

«Βέβαια! Κι έτσι να μπεις στο χώρο των βερμπαλιστών, των αερολόγων, που σου ζαλίζουν το κεφάλι με λόγια χωρίς αντίκρουσμα».

«Σταμάτα γιατί πήρες φόρα και λες βλακείες, εαυτέ μου! Δηλαδή, θες να πεις, ο μισός επιστημονικός κόσμος είναι σαπουνόφουσκα! Και τί γίνεται με την κατεργασία της ψυχής, με τις ουμανιστικές επιστήμες;»

- Κι απ' λες ο Κιτσάρας νηπ δουλειά! Όλο τάχα στα σωματεία, όλο παραπονούμενος βγαίνει ... κι όλο λούφα κάνει.

- Ιε! Νάν καλά ταμπέλια και τα κτηματάκια, απού βρήκε. Τί τάβαλε φέτο;

- Ροδάκινα, ροδάκινα! Σάμαπ πάει και κατά κεί; Η πεθερά τ' ιδροκοπάει, τα παίρνει αυτός, τα πάει στ' λαική... κáιντε.

Γέλασαν ήσυχα οδηγός κι εισπράκτορας. Να περνάει η ώρα ...

«Κουράστηκα. Γιατί δεν κάνει μια στάση ο ευλογημένος να ξεμουδιάσουμε; Αρχισαν να φλογίζονται οι φλέβες. Αχ! Νιάτα πού είστε;»

Ο βόμβος της μηχανής, το ίδιο μονότονος.

«Τί ώρα είναι; Κοντεύει 10. Απεργία σήμερα. Η Ντίνα θα είναι στο σπίτι και θα τα ξεσήκωσε όλα. Εμ! τί!; Σαν και μένα που μπαίνει ο Ιούνιος κι έχω τα μάλινα ακόμα κάτω; Η Λίνα στη δουλειά. Η ψυχούλα της θα κλαίει, παρέα με τους απεργοσπάστες, αλλά ... τα έρμα τα λεφτά! Το δάνειο, βλέπεις, για το σπίτι!»

- Τί, σταματήσαμε, οδηγέ;

Ένας νευρικός γέρος απο τα πίσω καθίσματα, σηκώθηκε όρθιος.

Κοίταξε κι αυτή μπροστά. Συνεργείο στο δρόμο. Ωχ! Ο εισπράκτορας κατέβηκε για να εκμησίει την κατάσταση. Λες κι έκανε παζάρια με τους εργάτες. Ο οδηγός ήταν ατάραχος πάνω στο τιμόνι. Γιατί όχι, στ' αλήθεια; Καλά κάνει.

«Ηρέμησε και συ κυρά μου!»

Ο εισπράκτορας γύρισε:

- Κάνα πεντάλεπο!

«Ας είναι και 20λεπτο! Δε φταίω γω για την καθυστέρηση. Φαγητό πάντως θα προλάβω να κάνω».

Οι λιγοστοί επιβάτες κατέβηκαν.

«Εγώ γιατί κάθομαι; Γιατί θέλω πουχία».

Το πεντάλεπο πέρασε. Κατέβηκε κι αυτή. Μικρές λιμνούλες στο κράσπεδο του δρόμου έδειχναν τη βροχή τη νυκτερινή. Δάσος απο πλατάνια! Έπιασε ένα νιούτσικο φύλλο. Απαλό σαν το αυτάκι του μωρού. Σταγόνες από τα κλαδιά που κουνήθηκαν της ήρθαν στο πρόσωπο. Αίσθηση δροσιάς, μεθυστική παντού.

«Σπυγμές που γι αυτές αξίζει να ζεις».

«Μόνη ή με παρέα;»

Η ψυχή της σφίχτηκε. Μια απρόσωπη οπασία την αγκάλιασε. Τα μάπα της την έτσουξαν.

«Ξύπνα, κυρά μου! Σύνελθε!»

Αναρωτήθηκε... Τί πουλί ήταν αυτό που κελαιδούσε; Δε βαρύνεσαι! Ό,τι και νάταν, ταίριαζε στο περιβάλλον.

«Όμως δεν είναι για πολύ. Δεν μπορώ εγώ να περάσω ολόκληρη μέρα στο δάσος. Κουράζομαι όρθια. Και καθισμένη! Δε βρίσκω τη θέση μου.

Σακατεύτηκα. Φύγαν τα νιάτα. Εξάλλου... βαρύνεσαι και να κάθεσαι χωρίς να κάνεις τίποτα». Οι κάμπιες σέρνονταν... σέρνονταν.

«Και τ' αυτοκίνητα σέρνονται σαν κάμπιες, άμα τα δεις από ψηλά!»

Τα λουλούδια προσπαθούσαν να σπκώσουν το κεφαλάκι τους. Μάντεψε προς το βάθος, την ποταμά με τις κροκάλες, τη λασπωμένη άργιλο και το νερό που άφριζε από το κακό του σαν το σταματούσε καμιά μεγάλη πέτρα.

- Έλα! Περάστε, γιατί θα μας προλάβουν οι άλλοι από το απέναντι ρεύμα.

«Ναι! Ναι! Τρέξτε να κερδίσουμε χρόνο, για να ξαναδουλέψουμε. Τρέξτε, τί κάθεστε;»

Μούγκρισε ξανά η μηχανή. Το όνειρο τέρμα. Ίσωμα τώρα ο δρόμος. Γνώριμα μέρη πθαμή προς πθαμή. Σ' ένα τέταρτο θα έφταναν. Η βελόνα του ραδιοφώνου "έπιασε" ένα ρομαντικό ταγκό.

«Σκάσε, ρημάδι! Τί σουρθε τέτοια ώρα! Δεν είμαστε για τέτοια».

Η μηχανή μούγκριζε μονότονα. Η Λίνα περπατούσε σαν χαμένη κάτω απ' τον καθαρό ήλιο που δεν είχε γίνει ακόμη καυτερός.

«Ανάθεμά την κι αυτή τη μέρα. Στο γραφείο παρέα με τους επαγγελματίες απεργοσπάστες! Η αναθεματισμένη η ανάγκη που βάζει θηλειά στο λαιμό! Πάλι καλά που τέλειωσε η δουλειά γρήγορα και φεύγω. Η Εύα στο ταξίδι που τόσο λαχταρούσε! Χαλάλι της. Μήπως δε θα μπορούσα να το κάνω κι εγώ; Μπά! Αλλιώς τα πράγματα ανάμεσά μας. Δε βαρύνεσαι! Ας περνούσε καλά! Αλλά κι αυτή η Ντίνα! Αφού απεργούσε! Θεό την έκανε στο τηλέφωνο, την ώρα που έφευγε απ' το γραφείο, να κατέβει κι αυτή να κάνουν μια βολτίτσα ... Ο καιρός ήταν τόσο γλυκός! Πάμε, καλέ! Λίγο, μισή ωρίτσα μόνο!

Δεν μπορώ! Δεν μπορώ! Τάκω όλα ξεσηκωμένα. Είμαι χάλια!

Ε! Καλά, τόξερα ότι θα πήγαιναν άδικο τα λόγια μου.

Σπουδαία η ζωή μας! Σήκω το πρωί να ετοιμάσεις τα παιδιά, τρέχα για δουλειά, γύρνα με την ψυχή στο στόμα, ετοίμασε τραπέζι, πλύνε, σιδέρωσε, ξανατάισε τα παιδιά...

Ορίστε τώρα μια ευκαιρία για λίγη ανακούφιση, για λίγη αλλαγή, για λίγο να ξεφύγω, βρε αδελφέ, και να μην έχω παρέα!

Οι βιτρίνες πειρασμός. Καλύτερα ας μην τις πλησιάσω».

Της πονούσαν τα χέρια απο το χτεσινό πλύσιμο της μοκέτας. Αν συνέχιζε όμως να περπατάει άσκοπα, θα της πονούσαν και τα πόδια απο το φλεβίτη. «Οχι! Δε θέλω να πάω στο σπίτι. Μέχρι αύριο το πρωί σπίτι θα είμαι. Δουλειές θα κάνω. Δεν πάω, σας λέω! Αλλά... και πορ να πάω, Χριστούλη μου! Πού να πάω;»

Σταμάτησε στο άκρο της πλατείας πριν διασχίσει το δρόμο. Ένα λεωφορείο περνούσε εκείνη την ώρα.

«Ο κόσμος ταξιδεύει!»

Αφηρημένα κοίταξε ψηλά στο παράθυρο.

«Καλέ! Η Εύα!» Της έκανε νοήματα χαμογελαστή.

«Κατάλαβα, χρυσή μου. Έρχομαι στο πρακτορείο. Ωραία! Γύρισε. Βρήκα παρέα. Θα μου πει και τα νέα!»

Τί ήταν αυτό που ένιωθε μέσα της, αναρωπόταν. Ζήλεια γιατί η Εύα μπορούσε να κάνει κάτι κι αυτή όχι; Πίκρα γιατί τίποτα στη ζωή της δε θ' άλλαζε ποτέ; Χαρά γιατί θα περνούσε λίγο καλά;

Έτρεξε και τη φίλησε.

- Κουρασμένη φαίνεσαι.

- Ε, να μην είμαι;

- Πάμε να καθήσουμε κάπου;

- Αστείρευται; Θέλω να περάσω απο τη λαϊκή να φωνίσω. Δεν έχω τίποτα στο σπίτι. Και να μαγειρέψω και κάτι πρόχειρο. Αλλά να πάω πρώτα σπίτι ν' αφήσω τα μπαγκάζα μου.

Οι λέξεις έβγαιναν με δυσκολία απο το στόμα της.

Η Λίνα κελαιδούσε:

- Σώπα, καλέ, που θα πας στο σπίτι! Πάμε σ' ένα γνωστό μαγαζί μου να τ' αφήσουμε, σε βοηθάω να φωνίσεις και τα κουβαλάμε μαζί.

Η Εύα αφέθηκε στην ορμητική της διάθεση.

- Και που λες, σαν θείο δώρο μου εμφανίστηκες. Χαμένη τελείως ήμουνα. Ακόμα λίγο και θάβαζε τα κλάματα. Τελικά ... είμαι λίγο τυχερή ... Στην κατάλληλη στιγμή ακριβώς να περάσω από κε ί... τίποτα ... στον τομέα μας μόνο 11 από τους 34 απήγγησαν. Φαί είχα στο σπίτι από χτες ... τηλεφώνησα στην άλλη για να βγει ... μπασαα!! Για φαντάσου να μεταθέσουν καμιά απο μάζ! Η σκέψη ότι θα βρεθούμε κάθε πρωί, ότι θα έχω κάποιον να μ' ακούσει, θα πούμε ένα αστείο, με δυναμώνει κάπως.

Έλαμπε ολόκληρη. Η Εύα ήταν zalισμένη. Έσκυβε πάνω στιςπραμάτειες αναποφάσιστη. Αποφάσιζε η Λίνα γι' αυτήν.

- Πάρτα αυτά, είναι καλά. Να πάρω και γω για να συμπληρώσω τα χόρτα που έφερα απο το χωριό. Μεθαύριο να κάνω μια πίτα.

Οι σακούλες πλήθυναν.

- Πώς θα τα κουβαλήσουμε όλα αυτά, διαμαρτυρήθηκε άτονα η Εύα.

- Έλα, καλέ. Σπουδαίο πράγμα! Εγώ που τα κουβαλάω διπλάσια διαδρομή!

- Γι' αυτό σε πονάν τα χέρια! Αυτό είναι το παράσημό σου για το κατόρθωμα. Γέλασε πλούσια συμφωνώντας η φίλη της, ενώ άρχισε της ανηδικίες με μιά ζόρικη Καραγκούνα.

«Νάμουνα δίπλα στη λίμνη, με την τσάντα μου μόνο στο χέρι! Να νιάζομαι και να μιλάω μόνο για πνευματικό για "ανώτερα" πράγματα, όχι για σαλάτες και χορταρικά».

- Πάρτα αυτά τα χόρτα, είναι τρυφερά. Την τράβηξε από το μανίκι η Λίνα.

- Βαριέμαι να τα καθαρίσω.

- Έλα, θα σε βοηθήσω εγώ τώρα που θα πάμε στο σπίτι σου. Εσύ θα μου λες τα νέα και τάκα-τάκα θα καθαριστούν.

- Έφερα και κάτι γλυκά απο κεί.

- Ε! Καλά! Θα ερχόσουν εσύ με άδεια χέρια; Κι έχω μια πείνα! Μου πέφτουν τα σάλια.

Φορτώθηκαν σαν γαϊδούρια και πήραν βιαστικά το δρόμο.

«Τ' όνειρο τέρμα!», αναστέναξε μυστικά η Εύα. Στο σπίτι, η γλώσσα και τα χέρια της Λίνας πήγαιναν ροδάκι. Έπεσε με τα μούτρα στα γλυκά.

- Λέγε!

- Τί να πω; Ωραία ήταν.

- Μόνο ωραία;

- Αναβάφτισε!

Χαμογέλασε συγκρατημένα η Εύα. Τί να έλεγε; Ποιά ήταν η αλήθεια και ποιά το ψέμα; Ένιωθε πως εκεί κάτω τη δέχτηκαν σαν αγαπημένη φίλη. Να το έλεγε αυτό στη Λίνα; Αλλά αν ήταν μόνο απο ευγένεια αυτή η υποδοχή; Αισθάνθηκε την ανάγκη να βάλει τα κλάματα. Μήπως ήταν μόνο από την κούραση; Σίγουρα, εκεί ήταν έξω από τα νερά της. Όχι πως δεν ήταν ικανή να "κολλήσει" οπουδήποτε! Αλλά πια ήταν πολύ αργά να ακολουθήσει την πορεία τους. Η ερασιτεχνική ενάσχόλησή της με το δικό τους αντικείμενο δεν την έκανε ισάξιά τους. Μόνη της φυσικά διάλεξε αυτό το δρόμο. Γιατί προβλημαζόταν;

Κοίταξε την κουζίνα. Καθαρή, συγυρισμένη. Σημάδι πως ο άντρα της δεν είχε δυσανασχετήσει με το ταξίδι της αυτό. Πρόοδος.

«Έξω από τα νερά μου; Και ποιά είναι τα νερά μου; Μόνο αυτά που πατάω τώρα!»

Μιλούσε, μιλούσε η Λίνα.

Δεν μπορούσε να της απαντήσει. Δεν μπορούσε να της κάνει αναλυτική περιγραφή των συναισθημάτων της αυτή τη φορά η Εύα. Αυτά, άλλωστε, είχαν πο μεγάλη βαρύτητα. Τί; το "πήγα εκεί, έκανα αυτό, είπα εκείνο;"

Γιατί όμως; Γιατί ντρεπόταν, ή γιατί ήταν μπερδεμένα μέσα της; Κλειδί στην πόρτα!

Ο μικρός ο γιός της μπήκε και βλέποντας της τσάντες στο κωλ:

- Μαμά!!

Την αγκάλιασε σφιχτά.

- Γειά σας, είπε φευγαλέα στη Λίνα.
- Μαμά, η Νέλλη έβγαλε στο πάνο εκείνο το τραγούδι του Πρίσλεϋ που σ' αρέσει. Γράψαμε θέμα στην ανθρωπολογία. Πήρα 17 στην Εκθεση. Το απόγευμα θα πάμε στο "κλειστό" για μπάσκετ. Έφερές τίποτα;
- Έφαχνε με τα μάπα τς σακκούλες.
- Σιγά-σιγά, με τη σειρά πες τα μου, χαμογέλασε η Εύα.
- «Τ' όνειρο τέρμα».
- Φεύγω κι εγω. Μία η ώρα. Θάχουν γυρίσει και τα παιδιά.
- Σ' ευχαριστώ για τη βοήθεια.
- Δεν ντρέπεσαι να λες σε μένα "ευχαριστώ";
- Η πόρτα έκλεισε, όπως όλες οι πόρτες των ανθρώπων της σειράς της, για ν' αρχίσουν πίσω απ' αυτές τα οικογενειακά μεσημέρια.
- «Η ζωή προχωράει πόντιο-πόντιο, σαν το ύψος του γιού μου, σαν το ακνό μουστακάκι που το υποπεύεσαι στο πανωκείλι του. Αναβάφηση, τέλος. Στρώσε τραπέζι».

	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ	ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 1 ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ '90 ΓΙΑΝΝΙΝΑ	ΕΚΔΟΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
➔ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΙΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ Χαρά Τριανταφύλλου - Ιωάννα Κωστή			
			
➔ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΚΟΤΗΤΑ Β. Νητσάκος και ομάδα φοιτητών		➔ Ο «ΚΑΡΥΩΤΑΚΙΚΟΣ» ΡΙΤΣΟΣ Ελένη Ντόνη	